

valgt Medlem ytrede ved 2den Behandling, — hvor der var Tale om Maximumbeløb for at tage et specielt Exempel, og hvor der altsaa nu syntes at skulle udredes pr. Banemil et Bidrag af 90,000 Kr., medens det Maximum, som den høitærede Indenrigsminister havde indskrænket sig til at foreslaa i det af ham forelagte Lovforslag, i det Spøiste var 75,000 Kr., saa man altsaa kunde tro, at man nu skulde faae en flækkelig Forhøielse fra 75,000 til 90,000 Kr., — at det ved at tage Hensyn til den Maade, hvorpaa Betalingen skulde erlægges, viste sig, at Forhøielsen var illusorisk, eller, rettere sagt, der var ingen Forhøielse, det var tværtimod en Nedsættelse, man havde foreslaaet, idet man i Stedet for de 75,000 Kr. nu kun kom til at yde 67,000 Kr. Dertil skal jeg bemærke, at det ærede Medlem har været overordentlig generøs ved den Maade, hvorpaa han evaluerede den Sum, der virkelig bliver ydet. Han har ikke taget tilstrækkelig Hensyn til de foreliggende Lidsforhold. Han gaar nemlig ud fra den gamle Regel, som ogsaa var overordentlig anvendelig i tidligere Dage, at den naturlige Rente er 4 pCt., og at man, naar man yder et Laan, derfor maa være fuldstændig tilfreds med at erholde i Rente for Laanet disse 4 pCt. Jeg tror, at nu for Diebliffet maa man dog vistnok indrømme, at 5 pCt. er den naturlige Rente, naar der er Tale om, hvad Pengene virkelig ere værd. Desuden maa man jo lægge Mærke til, at de Afdrag, som skulle paabyrdes Kommunerne, ingenlunde begynde at løbe fra den Tid, da Staten udgiver Pengene. Nei, det siges jo udtrykkelig i Lovudkastets § 5, at Afdragene første Gang erlægges i det efter Banens Aabning for Driften umiddelbart følgende Finantsaar. Staten skal altsaa for det Første udføre hele Baneanlægget, og naar saa en Gang Banen bliver aabnet, hvilket jo dog er et ikke saa ringe Lidsrum, efterat Pengene ere udgivne, begynde endnu ikke Afdragene, men først i det paafølgende Finantsaar. Derved ser man, at der kommer endnu en Udsættelse — lad os sætte et Par Aar — regnet fra det Tidspunkt, da Pengene virkelig ere udgivne, til det Tidspunkt, hvor Afdragene til Statskassen begynde at løbe. Lager man nu Hensyn hertil, bringer Nedsættelsen ikke blot, som af det ærede kongevalgte Medlem forudsat, Beløbet ned til 74 pCt., hvilket svarer til en Nedsættelse af de 90,000 Kr. til 67,000 Kr., som var det af det ærede kongevalgte Medlem nævnte Tal, men paa det Allernærmeste ned til $\frac{3}{5}$ af det nominelle Beløb, lidt over $\frac{3}{5}$; det er altsaa omtrent 56,000 Kr.; man kan sige, der erhverves for Statskassen i Stedet for de 75,000, som stode i det oprindelige Forslag. Det vil faaledes ses, at, uagtet Forsøttet var godt, er selve Udførelsen dog efter min Mening ikke bleven fuldstændig tilfredsstillende. Og naar vi nu lægge Mærke til det Tidspunkt, paa hvilket man vil bringe os

til at begynde paa disse nye Anlæg, om hvis Omfang og Mængde vi virkelig ikke endnu kunne danne os nogen Forestilling, er det jo et Tidspunkt, som jeg ikke just synes kan betegnes som meget heldigt til slige Foretagender. Der er ganske vist for Diebliffet en ikke ringe Mangel tilstede paa rigelig Kapitalomløb. Der er en stor Krise, som vi endnu ikke ere komne ud over, og som vi maaste i lang Tid kunne have at kæmpe mod. Blandt de forskjellige Aarsager, som have frembragt denne Krise, er ganske sikkert den mest fremtrædende den, at store Kapitaler ere blevne bundne i ufrugtbare Anlæg, i Anlæg, der enten aldeles ikke svare Rente, eller i alt Fald kun en forholdsvis meget daarlig Rente. Just under saadanne Lidsforhold atter at ville paatage sig Forpligtelser til i længere Tid at binde bestandig nye Kapitaler paa en lignende Maade eller i det Mindste paa en Maade, der neppe kan siges at være fuldkommen frugtbringende, forekommer mig ikke ganske forsigtigt. Fra et nationaløkonomisk Standpunkt vil det vistnok kunne vække en hel Del Kritik, især naar vi se hen til, hvad det er for Beløb, der allerede ere blevne bundne paa den Maade. Jeg har tidligere forsøgt at angive disse Beløb, men der udviklede sig den Gang en divergerende Anskuelse mellem mig og den høitærede Finansminister, som trøede at være kommen til andre Resultater end dem, jeg havde angivet. Jeg erklærede, at det erkendtes af mig, at enhver Bestræbelse for fra det enkelte Medlems Side at udføre disse Beregninger, hvortil alt Materiale ikke var paa rede Haand, maatte være mislig, og at det derfor vilde være meget ønskeligt, om den høitærede Regjering, selv om den ikke syntes, at der var nogen Forøgendehed — fra dens Standpunkt betragtet — for at lade disse Beregninger blive foretagne og offentliggjorte, dog vilde komme dem, der antog, at den anden Opfattelse af Spørgsmaalet ogsaa kunde have sin Berettigelse, imøde med Offentliggjørelsen af en saadan Beregning. Det er imidlertid ikke stet senere, og derfor vil jeg heller ikke paastå, at den Sum, jeg nu vil nævne, er absolut rigtig. Jeg antager vel for Diebliffet at maatte kunne sige, at vi komme til at sætte Jernbanerne og Esbjerg Havn til i Alt 95 Millioner Kr. — thi Esbjerg Havn regner jeg naturligvis med som et aldeles nødvendigt Appendix til Anlægene — men selv om vi lade det være 90 Mill. Kr., thi det kommer ikke an paa et Par Mill. Kr. mere eller mindre, dog tror jeg, at vi snarere ville naae op til 100 Mill. Kr., men selv om det kun er 90 Mill. Kr., saa maa det bemærkes, at 5 pCt. af 90 Mill. Kr., det er $4\frac{1}{2}$ Mill. Kr. aarlig Rente. Naar Banerne nu kun indbringe os $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., saa er der altsaa et aarligt Udlæg for Diebliffet, som der ikke kan gøres Noget ved — det er et aarligt Udlæg, vel at mærke — paa 3 Mill. Kr., som vi forpligte